

מיהו האיש אשר סופר

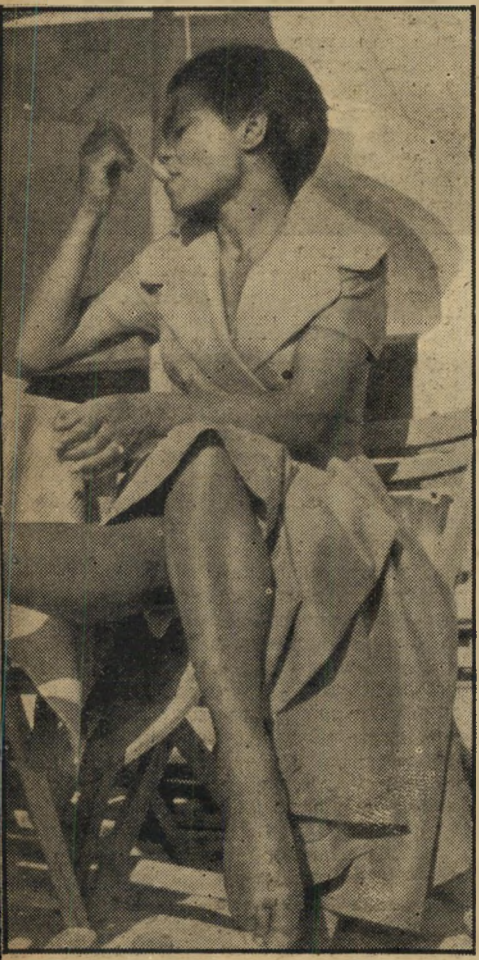
היכן

ל רוב אזרחי ישראל נודע שמו של אלי קרלין בשלהי השבוע שעבר, כאשר הופיעו עתוני הערב בכותרות סנסציוניות: משטרת לונדון חוקרת עיסקות חברה ש' מנהלה בארץ, השאיר בלונדון חובות במיליון לירות שטרלינג ובא לישראל. מתחת לכותרות המגרות הופיעו כתבות קצרות של סופרי עתוני הערב בלונדון. נושא הסיפורים היה אלי קרלין, איש עסקים לונדוני בן 32, אשר תואר כמעורב בשערוריה פיננסית ענקית, אשר חקם מלונדון דון לישראל. הרושם הראשון היה: הנה שוב פרצה שערוריה בינלאומית, בה מעורב יהודי, הנה שוב משמשת ישראל מקלט לאנשים בלתי-רצויים בארצותיהם. אולם חקירה יסודית יותר הוכיחה כי הסיפור מסוכן ורבי-צדדים הרבה יותר, כשם שהאיש שעמד במרכזו היה רבי-צדדים. דמותו של אלי קרלין, כפי שצוירה בפי קרוביו ומכריו, היתה שונה למדי מן המות שהשתקפה מתוך הדיעות הבהולות.

בני 14, לאוניברסיטה

אלי קרלין נולד בחיפה לפני 32 שנה. למרות שהוריו היו נתונים ברייטיים, תושבי לונדון, באה אמו, שהוריה היו מחלוצי הישוב, במיוחד לארץ-ישראל שלושה שבועות לפני לידתו, כדי שיהלך בארץ. את השנתיים הראשונות בחיפה, עד שהוחזר ללונדון, בילה אלי הקטן בחיפה. מאו, למרות שהיה נתון ברייטי בעל דרכון בריטי, היה יחסו של קרלין לארץ כאל ארץ הולדתו.

בלונדון התחנך אלי קרלין במיטב מוסדות החינוך הבריטיים השמרניים. הוא התבלט על פני כל חבריו בכשרונותיו וכתפיסתו המצוינת. באיטון, וזה בסטיפנדיה ונפרס ראשון בלימודים, עבר ללמוד בתארו בית הספר בהא הייעה של בני האצולה הבריטי. טיה. בגיל חמש היתמם מאביו. כאשר פרצה מלחמת העולם השנייה העתיק אלי את מקום מגוריו, עם אמו ואחיו ג'ון,

הכסד נקי בסך אלפי ל"י, שי גרסה הופעתה של חומרת ארתה קיס בישראל. ושכונה עליידי אלי קרלין, חיה אחת מתרומותיו למדינת.

תוכניות ספנות השעשועים

הפגנתה האחרונה של התוכנית שלושה בסירה אחת (קול ישראל, יום ה' 21.30) הוכיחה כי הספנים יכולים להפליג בקלות רבה בימים הפתוחים והסוערים ביותר. הסירה שוב אינה כלי מתנדנד, המפליג באמבטיה ביתית, כי אם ספנות שעשועים של ממש.

במרכז התוכנית, שהוקלטה באולם תע' רוכת העשור בירושלים, עמדה אוסרה מדברת ומזמרת עברית, על הנושא העתיק: אדם וחיה. האופרה — קסטס דן אלמגור, מוסיקה רוברט סטאר — זכתה בפי שמ' עין ישראלי, רמה סמסונוב ורחל הריזו לביצוע שלא היה מבייש גם אופרות רציניות.

נחמיאס, נחמיאס עמי! — היא התוכנית היה בשתי סדרות שאלות לצהת. תחילה הוצגו מספר מקצועות, אשר אנשי הצחת היו צריכים להשיב מה הן התכונות הנדרשות לבעלי אותם מקצועות.

התכונות הדרושות למפקד מטרה — דן בן-אמוץ: נחמיאס נחמיאס עמי! — שלום רוזנפלד: נאמנות למדינה ולמישרה. לתופס כלבים — בן-אמוץ: תפיסה מהי-רה.

למוהל — בן-אמוץ: עין חדה. רוזנפלד: אחריות לכל מילה. גבריאל צפרוני: די-קנות. שיבוא בזמן כדי לא לעצבן את הקטן.

למחבר ספרות ילדים — שלום רוזנפלד: חוסר כשרון כמו לסופר, אבל מנוקד. למארגן תערוכות — רוזנפלד: לשארף לכיבוש ולהיות מוכן לשממה. בן-אמוץ: תערוכה לא משתקת רול גדול.

מזן הקללות. חלקה השני של הסדרה היה שייד כולו לדן בן-אמוץ, שאר חברי הצחת, שהתבקשו להוסיף קללות עבריות חדשות למילון העברי, נראו חיחרים לנוכח צורות הקללות המקוריות של דן, שסייגו לפי מקצועות שונים:

לנהג: שיקח אותך טרפיק, נבלה קטנה שכמוך! שתירדם בקסטל ותחפורר בהדסה. שיצא לך גרין מהאזניים. שתידלק על המקום בדלקת הריאות, טרנשה שכמוך! תחית טייר מפונצ'רי, הלואי שתעשה אקסידנט בזמן הטסט ותשלם פיצויים כל ימי חיך לטסטר.

לרופא שניים: שיעקרו לך את השניים עם טרקטור. שיקדחו לך חור במקדחה חש-מלית שמעבירה זרם. שיעשו לך סתימה בףך ושיקדחו לך בשניים עם קומפרטורים של מחלקת עבודות ציבוריות. שיכניסו לך את גשר הירקון בין השניים.

לעונאי: הלואי שיקבעו פרס על שמך ז'ל, שתזכה להיות סופרו המדיני של לאסה. שישאלו אותך מה נשמע ולא תש-מע. להלואי שמך יופיע בעתון בצירוף המלה אינגו. שלא תרהה נחת בהעולם הזה, כתבלבך שכמוך.

לחקלאי: שתיפול לתוך קומביין ותצא בחבילה. שתורע עגבניות ויצאו לך קישור אים מהאזניים. שתעבד 120 שנה את האדמה, אבל מלמטה. שהבן שלך יגנן על כינור. חבל רק שאנשי הצחת לא התבקשו להמציא ברכות לקול-ישראל. אחרי שדחקא בעונת הקיץ, גרושת התכניות המשעממות, הופסקה התכנית הפופולרית ביותר בסימן שאלה גדול לגבי קיומה בעתיד, אין ספק שאנשי הצחת יכלו להעלות כמה רעיונות מקוריים בשטח זה.

תדריך

המיסדרים המפורסם מטה עשויים להיות מעניינים; שינויים אפשריים.

זרקור על המזרח (קול ישראל, יום ה' 20.00) — סדרת סימפוזיונים, לא אקטואלית ביותר, בענייני האשה הערבית. המשתתפים: נזווה דארחיש, יוסף ואשיץ, אולגה קאפליק וד"ר חיים בלנק.

מדרום ומים (קול ישראל, יום ה' 21.30) — אלימלך רם מעמיד את המיק' רופון לרשותם של עולים חדשים. בעיית החודש: הסרגדיה בכפר זכריה.

פשוטו כמשמעו (קול ישראל, יום ה' 18.30) — יצחק שמעוני שואל שא' לות אישיות את חברי להקת בצל ירוק, מאולפן קול ישראל בתערוכה.

יומו של ארם (קול ישראל, יום ה' 20.10) — ש. (שריה שפירא) שריה כתב ומרים תמיר ליקטה, אפיונות מימום של עובד מלחמה, בבירכת-השחיה בתל-אביב.

הבריתה (קול ישראל, יום ה' 21.15) — נסינגם של גולי קניה לארגן ברי-חה המוגית, בתסכית של אמנון אחינעמי.

על ההצעה. הוא חזר לאיטליו, אך לא ללקוחותיו. אלה הבחינו כבר למחרת היום בכרוזי המועצה הדתית על לוחות המודעות: „אבהר מוכר בשר טריפה“, הוזהרו הלקר' חות, שחלק מהם פסק מלקנות אצל הקצב. אחרי כמה חודשים נכנע אבהר. הוא הר' ציא מכיסו את דמי משכורתו של המשגיח שמונה לאיטליו, צירף את הסכום העגול להוצאותיו. אולם צרותיו של סוחר הבשר מחולן לא נסתמו עדיין. „שני קצבים מחולן הודיעו לי שאתה מוכר טריפה“, הודיע לו באחד המימים הרב ישראל גרוזיני סקי, מזכיר הנהלת המקומית, מעכשיו יעבוד אצלך המשגיח במשכורת מלאה, תמורת 150 ל"י לחודש.“ אבהר נבהל: „אני אב לארבעה ילדים,“

קרנדריקה כהן

בו במקום, מוות

התחנך באונוי מזכיר הרבנות. אולם הדת קודמת לרחמים, גרוזיניסקי לא רצה אפילו לשמוע. „בחנותו של יעקב אבהר“, הודיע 5000 תורים לתושבי חולון, אנשי צאן מרעיתו, „מוכרים בשר נבילה וטריפה.“ ההכשר הוסר סופית מן האיטליו.

פרנסה לנאמנים. אבהר לא רצה להיכנע. אם אין איטליו כשר, ימכור בשר טריפה. הוא גילה כי רבים מתושבי חולון אינם זקוקים כלל לחתמת הכשרות. אולם החורים על בשר הנבילה פגעו בו מאד. אנשים אוכלים טריפה, אך אינם רוצים נבילות, טען באונוי פרקליטו, עורך-הדין שלמה ליפשיץ: „הרבנות הרסה את פרנסתי.“

הוכחה להרס פרנסתו של אבהר סיפקה השבוע לשופט השלום טרייביש אחת מלקר' חותיו לשעבר של הקצב. „פתחתי באחד הימים את תיבת הדואר ומצאתי שם תודעה כי אבהר מוכר נבילות,“ אמרה עקרת-הבית אידה כהן מחולון, „לא אירכה לי לאכול טריפה, אבל אינני אוכלת בשום פנים ואופן בשר נבילה. זה מסוכן מאד.“

תזכיר

חזון השמאות

עצמות ז'בוטינסקי לא יועלו בקרוב לישראל. התנגדותו המוחלטת לא ביגי לי-מלוי צחאתו של ז'בוטינסקי, כפי שגילה העולם הזה (10.02), התפרסמה השבוע ברי-בים, בעת שהשופט המחוזי ד"ר יוסף למ, נשיא לשכת בני-בית בישראל, קיבל את תשובתו של ראש הממשלה לפניו להגשים את בקשתו האחרונה של המנהיג הרביוני-גיסי. למרות זאת, תועלה השאלה בישיבת הממשלה הקרובה, אחרי ששר המשפטים פנחס רוזן הביע את דעתו כי על ממשלת ישראל להגוב כבוד ז'בוטינסקי ולהגשים את משאלתו. . . . שיש וחצני שנים ישב עתה ישראל בניצוי בכלא, אחרי שבית-המשפט המחוזי בתל-אביב, בשכתו כבית-דין לפשעים חמורים, מצא אותו אים בניצוי 159 גניבות והתפרצויות, בערך כולל של 108 אלף לירות. בית-המשפט פסק, יחד עם זאת, כי על בניצויי החוזיר את הרכוש שגול מבעליו החוקיים. כזכור היה העולט הזה (1078) הראשון שהשמיע תביעה זו.

(המשך מעמוד 8) כדי להשיג על טיפולים אלה, יעץ ה' מרופסור לחולה לפנות אל ד"ר יצחק פריין, רופא תעובד יחד עם מרופסור ספירו והגר סמוך לבית משפחת כהן. פריין סירב לטפל בסופי באופן קבוע. „המשכורת ה' חדשת מספיקה לי בהחלט,“ הסביר השבוע. בכל זאת, אחרי שפרופסור ספירו הצליח לשכנעו, הסכים להשיג מעפעם לפעם על הספול בשכנתו, כשהוא מוסר את ההוראות המעשיות לד"ר לוי.

חקירה במשפחה. ביום ששי, לפני שבועיים, הורע מצבה של סופי כהן. דינה, בתה בת 18, מיהרה אל ד"ר פריין, בשיכון צבא הקבע הסמוך. בדיקה קצרה עזרה לו לאבחן את מצבה. „את זקוקה לוריקה,“ קבע ושלח פתק אל ד"ר לוי, שזיריק את הוריקה. ד"ר לוי, שלא היה לו נסיון בזריקות פאה, סירב לעשות זאת על דעת עצמו. וד"ר פריין הסכים להזריק את הוריקה הראשונה בנוכחות ד"ר לוי, כדי שהאחרון יזריק את הוריקות הנוספות בעצמו. ד"ר פריין רשם את המרשם הנכון, של לקנות את זריקת הנובוקאין, המכילה חומר הרדמה משכך-כאבים, באחד מבתי-המרקחת הידוי-עים בעיר.

את זריקת הנובוקאין הראשונה הוריק סופי לא יכלה להסתובב על גבה ולעשות את התנועות שיש לעשותן אחרי זריקה זו. הסימנים הראשונים של הלם נראו מיד בפניה. כאשר ניסה ד"ר פריין לעודדה, נשכה את ידיו מרוב כאבים. המצב נראה כלאחר יאוש. ד"ר פריין לקח אותה מיד במכוניתו לבית-החולים דונדו, שם נפטרה כעבור דקות אחדות.

הרופא היה נרעש. הוא מיהר חזרה לבית משפחת כהן, אסף את שיירי הוריקה ומסר אותם למשטרה, שפתחה מיד בחקירה. הרופא הפתולוגי הראשי, ד"ר קרפוס, הוזעק מיד למקום. בנוכחותו נערכה החקירה הראשונה. האפשרויות למותה של סופי כהן היו אחרות: תוכן הוריקה יכול היה להיות מקולקל, כשם שהיה יכול להיות טריטוב. „יתכן מאד שסופי כהן לא היתה יכולה לעמוד בזריקה זו, מה שקורה במקרים מעטים מאוד,“ אמר ד"ר פריין שנחקר כח פועמים רבות במשטרה, והנמצא עדיין כהן הרושם הכבד של פטירת סופי. „הזרקות זריקות כאלה למאות חולים והכל עבר בשלום. מצפוני שקט לגמרי, אך המקרה עצמו הוא איום.“

בעלה של סופי היה נרעש לא פחות. ידידים טובים יעצו לו להגיש מיד תביעת נזיקין נגד רופאה של אשתו, אך הוא עצמו החליט להכות לתוצאות החקירה המשטרתית. „איבדתי את היקר לי בחיים,“ אמר אחרי ששקם מישיבת השבוע לזכר אשתו. „עכשיו אני רוצה לדאוג שזה לא יקרה לנשים אחרות.“

רת

טריפה או נבילה

היש הבדל בין בשר-טריפה לבשר-נבילה? בשאלה זו טיפל במשך שנים אחדות הקצב יעקב אבהר מחולון. אחרי שלא הצליח לעשות זאת בעצמו, פנה לשופט השלום יהודה טרייביש, הדן עתה במשפטם של שלושת רבני חולון, הרב יצחק גליקמן, הרב חסרמן והרב ישראל גרוזיניסקי, הגא' שמים בהוצאת דיבה על הקצב התובע.

המחלוקת בדבר בשר הטריפה והנבילה החלה בין אבהר לרבני חולון לפני שנים אחדות. עד שנת 1954 היה אבהר מקבל מדי שנה את תעודת הכשרות לאיטליו מידי הרב נובי, רבה-התימני של העיירה. בשהוקמה המועצה הדתית באותה שנה, קפץ על אבהר רוגום של הרבנים האשכנזים. אחד מהם, הרב ח'ין, פרסם מודעות-רחוב כי אבהר מוכר בשר-טריפה, למרות הכשרו של הרב נובי.

אבהר יישב את המחלוקת בהוצאת ארנקו. תמורת כמה לירות, הסכים ח'ין להצטרף לרב נובי ולהכשיר את האיטליו. הכרויים המחרימים הנסו מן הקירות.

5000 חזירים. מרבה רבנים מרבה ברות, כשהצטרפו בינתיים עוד כמה רבנים שני רבני חלון, האשכנזי והתימני, עטו ולם על איטליו של אבהר. אחד מהם, רב יצחק גליקמן, קרא לאבהר למשרדו אמר לוי: „שמעתי שאהה מוכר בשר לתי כשר. אתה צריך משיגה באיטליו.“ לאבהר לא היתה כל התנגדות להעסיק שגיח, אולם גליקמן לא סיים עדיין את בריו: „המשגיח יעבוד על חשבונך,“ אמר קצב הנדהם. הקצב לא רצה אפילו לשמוע